

BIBLIOTEC A

Informacions

Publicació del Servei de Biblioteques de la UAB. Núm. 14. Novembre de 1996

Hi trobareu:

- 3 Els cent llibres més influents des de la II Guerra Mundial
- 5 Ampliació de l'ordinador central del Servei de Biblioteques
- 5 La UAB acull els arxivers de les universitats espanyoles en unes jornades de treball
- 6 Nous serveis de la Biblioteca de Medicina als hospitals

Pàgines centrals:

Centres documentals per a la recerca i la producció en comunicació: les transformacions tecnològiques

- 9 Internet per a historiadors
- 12 Vaques boges (or) EBB

Servei de Biblioteques

Nou Web del Servei de Biblioteques

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Biblioteques

Benvinguts al World-Wide Web del Servei de Biblioteques de la [Universitat Autònoma de Barcelona](#).
Welcome to the World-Wide Web of the Library Service of the [Universitat Autònoma de Barcelona](#), at Bellaterra (Barcelona, Spain).

SERVEIS

- [Catàleg de la UAB](#)
- [Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya](#)
- [Préstec de documents](#)
- [TITÀ. Recursos Internet](#)
- [CD-ROM](#)
- [Borges](#)
- [Projectes](#)

INFORMACIÓ

- [Les biblioteques de la UAB](#)
- [L'Arxiu General Administratiu i Històric](#)
- [Direcció i serveis centrals](#)
- [Publicacions](#)
- [Normatives](#)
- [Notícies](#)
- [Com trobar-nos](#)

[Bústia oberta a les biblioteques](#)

© Servei de Biblioteques de la UAB, sobre el disseny, gràfics i textos d'aquest web.
Realització: Secció de Processament Tècnic del Servei de Biblioteques
Darrera actualització: 10 d'octubre de 1996.
Comentaris al [webmaster](#).

Optimitzat per a Netscape

El Servei de Biblioteques ja disposa d'un servidor propi de World-Wide Web. Fins fa poc, hom podia obtenir informacions de les biblioteques a partir de les pàgines del web institucional de la Universitat (<http://www.uab.es>), però tenien un abast reduït. Amb el servidor propi s'amplien les informacions i els serveis disponibles a partir d'ell.

El web del Servei de Biblioteques vol complir una doble funció. D'una banda, serà utilitzat, com la majoria de webs, per proporcionar informació als usuaris sobre qualsevol aspecte de les biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona: com trobar-les, condicions d'ús, serveis que ofereixen, fons, organització interna, personal, horaris... Hom també hi trobarà guies destinades als usuaris:

- Com connectar-se al catàleg bibliogràfic des de casa, des dels departaments, els laboratoris o les aules d'informàtica.
- Instruccions de consulta del catàleg bibliogràfic
- Instruccions de consulta dels diferents CD-ROM
- Guia del servei de préstec
- Guies dels serveis de les diferents biblioteques
- Guies de lectura
- Tarifes del préstec interbibliotecari, etc.

BIBLIOTECA Informacions A

Publicació del
Servei de Biblioteques
de la
Universitat Autònoma
de Barcelona

Núm. 14
Novembre de 1996

Dipòsit legal: B-6.440-91
ISSN: 1130-9318

Han coordinat aquest
número:

Vicenç Allué
Núria Balagué
Rosa Fedi
Joan Gómez Escofet
Juan Morer

Disseny i maquetació:
Jaume Brey
Montserrat Benito

Edició i impressió:
Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma
de Barcelona
08193 Bellaterra
(Barcelona)

Adreça:
Biblioteca Informacions
Servei de Biblioteques
Universitat Autònoma
de Barcelona

Edifici A
08193 Bellaterra (Spain)
Tel.: (3) 581 10 15
Fax: (3) 581 20 00
E-mail: IYSB2@CC.UAB.ES

BIBLIOTECA INFORMACIONS pot ser
obtingut en format electrònic
(Acrobat) al Web de la UAB:

<http://www.bib.uab.es/bib-inf/bib-inf.htm>

Els articles signats són responsabilitat dels autors
i no representen necessàriament l'opinió
de BIBLIOTECA INFORMACIONS.

Al mateix temps també serà una plataforma unificada per oferir directament una part dels serveis bibliotecaris en format electrònic. Aquest segon apartat tot just ha estat iniciat per alguns serveis que ja s'ofereixen:

- Consulta del catàleg bibliogràfic (Babel)
- Recull de recursos Internet (TITA)
- Servei d'alerta personalitzada de notícies dels grups de discussió (Borges)
- Consulta de revistes científiques electròniques (Decomate)

La integració de serveis disperss, alguns ja de consolidats i altres de nous, que fins ara s'havien d'utilitzar de manera independent i amb sistemes d'accés diferents, és un dels avantatges que permet el llenguatge HTML i el protocol de comunicacions HTTP del web. El Servei de Biblioteques ha apostat per aquesta via per integrar-se en les possibilitats que ofereix la biblioteca digital per tal d'augmentar els serveis disponibles i facilitar-ne l'accessibilitat.

Quant a l'organització dels continguts, el web del Servei de Biblioteques també és especial perquè, si bé permet utilitzar tots els temes de manera guiada des del menú principal, a la vegada també permet una visió sectorialitzada segons les diferents biblioteques de què disposa la Universitat Autònoma de Barcelona. D'aquesta manera, els usuaris, si volen, poden accedir directament a la biblioteca que cobreix l'àrea de coneixements del seu interès, sense per això deixar de tenir enllaços als serveis comuns.

El web permet eixamplar l'àmbit de serveis bibliotecaris, tant des del punt de vista dels usuaris, que ara poden accedir a recursos Internet de tot el món a més dels oferts a nivell local, com des del punt de vista de la UAB, perquè s'aconsegueix oferir els serveis propis arreu, més enllà de la presència directa al campus.

El web del Servei de Biblioteques es pot consultar a l'adreça:

<http://www.bib.uab.es/>

Miquel Tèrmens
m.termens@cc.uab.es

Els cent llibres més influents des de la II Guerra Mundial

El dia 6 d'octubre de 1995 va aparèixer al *Times Literary Supplement* una selecció amb el que es considerava els cent llibres més influents des de la II Guerra Mundial. L'article ha tingut una àmplia difusió i ha estat reproduït o comentat en diferents publicacions; nosaltres ens hi afegim.

Aquesta llista va ser elaborada per un grup d'experts europeus entre els anys 1986 i 1994, dins d'un projecte de col·laboració amb els nous editors dels països de l'antic bloc de l'Est. Es tractava de facilitar-los una llista d'obres bàsiques que ells poguessin editar i amb els quals els seus lectors recuperessin el coneixement bàsic mundial al qual fins llavors els havia estat impedit l'accés.

Es tracta, per tant, d'una llista amb un fort sentit de «pedagogia» política i d'integració en la cultura occidental. Per la mateixa raó, prevalen les obres i els missatges. Això explica que gairebé hi manquin del tot les obres literàries, i les que hi entren ho són majoritàriament pel seu missatge polític, bàsicament anticomunista (Orwell: *1984*, *La granja d'animals*; Pasternak: *Doctor Zhivago*, Solzhenitsyn: *L'arxipèlag Gulag*). Però els propòsits de l'encàrrec no són una distorsió completa del coneixement: en realitat, bona part de les preocupacions i del coneixement del món occidental es van centrar, a partir de l'any 1945, a esbrinar la seva realitat i a admirar-se en el bloc opositor.

Després de la II Guerra Mundial, amb tot l'impacte sobre el sentit de la humanitat (Malraux: *La condició humana*, Levi: *Si això és un home*), es reprenen amb encara més força les reflexions del període d'entreguerres sobre el destí de la civilització occidental. El primer tema d'estudi és el del paper dels règims parlamentaris i la viabilitat, en definitiva, de la democràcia (Bell: *El final de la ideologia*, *Les contradiccions culturals del capitalisme*), posada primer en qüestió pels feixismes (Arendt: *Els orígens del totalitarisme*, *Eichmann a Jerusalem*) i després pel comunisme (Aron: *L'opinió dels intel·lectuals*). L'hegemonia del pensament anticomunista dins la llista no és deguda sols a un possible biaix d'aquesta, sinó que també respon a una realitat objectiva: després de la consolidació de les vies estalinistes, el pensament marxista va minvar molt, i no va començar a ser àmpliament qüestionat i renovat des del seu interior fins als anys seixanta (Gramsci: *Quaderns de la presó*).

Lligat al tema anterior, sorgeix, evidentment, el del sistema econòmic i social que comporta. Així, hi trobem els treballs sobre la viabilitat del sistema capitalista dins les limitacions imposades per l'estat del benestar, amb les corresponents sortides neoliberals de gent com la de l'escola de Xicago

(Friedman: *Capitalisme i llibertat*), o de tipus neokeynesià (Galbraith: *La societat opulenta*). Enmig hi tenim mestres que clamen per la renovació del capitalisme per tal que pugui sobreviure (Schumpeter: *Capitalisme, socialisme i democràcia*).

Els historiadors també hi són molt representats. Hi trobem els fundadors de l'escola dels *Annales* (Bloch: *Apologia per la història*; Febvre: *Combat per la història*) i els seus seguidors (Braudel: *El Mediterrani el món mediterrani* a l'època de Felip II; Le Roy Ladurie: *Els pagesos del Languedoc*). Al seu davant tenen els historicistes positivistes (Collingwood: *La idea de la història*) i els entusiastes de la història de les civilitzacions (Toynbee: *Estudi de la història*).

Si l'historiador marxista Thompson és conegut per la seva delimitació del concepte de consciència obrera (Thompson: *La formació de la classe obrera a Anglaterra*), en part és degut al fet que abans els psicoanalistes havien superat les limitacions de Freud i havien evolucionat cap a altres camps com el de l'inconscient col·lectiu (Jung: *Memòries, somnis, reflexos*). Aquest també serà utilitzat per la moderna antropologia social per identificar les societats a partir dels seus signes (Eliade: *Imatges i símbols*; Douglas: *Puresa i perill*), camí que portarà cap a l'aparició de l'estructuralisme (Lévi-Strauss: *Tristes tròpics*, *El pensament salvatge*). L'estructuralisme també allargarà la seva influència cap a la semiologia (Barthes: *Mitologies*).

Per una altra via, l'existencialisme també indagarà sobre la condició humana, però remarcant la llibertat individual i un major compromís personal (Sartre: *L'existencialisme és un humanisme*); el feminisme serà un dels que es veurà reforçat per això (Simone de Beauvoir: *El segon sexe*). Des del camp teològic també es demanarà una acció individual més gran dins d'objectius socials (Küng: *Ésser cristià*).

Tots aquests debats tenen la força suficient per relegar la recerca de l'àmbit de les ciències pures a un segon pla, malgrat la seva evident expansió. Així, segons la llista que comentem, sembla

1. «The hundred most influential books since the war». *The Liber Quarterly*, 6(1996), p. 88-95.

que aquest tipus d'investigacions gairebé no han tingut un impacte directe sobre la societat, quan realment no és així. La causa d'aquesta divergència està en el llibre, un objecte de comunicació vital en el camp de les ciències socials, però inferior per a les ciències pures o tecnològiques davant altres mitjans com les revistes especialitzades. Significativament, un dels científics més grans del nostre temps hi és representat per una obra de divulgació dirigida al gran públic (Hawking: *Una breu història del temps*).

Finalment, cal fer una constatació que per evident no s'ha de deixar de remarcar: a la llista no hi ha autors espanyols, una trista conseqüència de les perturbacions polítiques i culturals que vam patir, i del baix nivell del pensament autòcton.

Miquel Tèrmens

Els cent llibres més influents des de la II Guerra Mundial

(• Llibre disponible a les biblioteques de la UAB)

Llibres dels anys quaranta

- 1. Simone de Beauvoir: *Le deuxième sexe*
- 2. Marc Bloch: *Apologie pour l'histoire, ou, Métier d'historien*
- 3. Fernand Braudel: *La Méditerranée et le monde méditerranéen à l'époque de Philippe II*
- 4. James Burnham: *The managerial revolution*
- 5. Albert Camus: *Le mythe de Sisyphe*
- 6. Albert Camus: *L'étranger*
- 7. R. G. Collingwood: *The idea of history*
- 8. Erich Fromm: *Die Furcht von der Freiheit*
- 9. Max Horkheimer i Theodor W. Adorno: *Dialektik der Aufklärung*
- 10. Karl Jaspers: *Der philosophische Glaube*
  11. Arthur Koestler: *Darkness at Noon*
- 12. André Malraux: *La condition humaine*
- 13. Franz Neumann: *The structure and practice of National Socialism*
- 14. George Orwell: *Animal farm*
- 15. George Orwell: *Nineteen eighty-four*
- 16. Karl Polanyi: *The great transformation*
- 17. Karl Popper: *The open society and its enemies*
- 18. Paul Samuelson: *Economics: an introductory analysis*
- 19. Jean-Paul Sartre: *L'existentialisme est un humanisme*
- 20. Joseph Schumpeter: *Capitalism, socialism and democracy*
- 21. Martin Wright: *Power politics*

Llibres dels anys cinquanta

- 22. Hannah Arendt: *The origins of totalitarianism*
- 23. Raymond Aron: *L'opium des intellectuels*
- 24. Kenneth Arrow: *Social choice and individual values*
- 25. Roland Barthes: *Mythologies*
- 26. Winston Churchill: *The Second World War*
- 27. Norman Cohn: *The pursuit of the millennium*
- 28. Milovan Djilas: *The new class: an analysis of the communist system*
- 29. Mircea Eliade: *Imagines et symboles*
- 30. Erik Erikson: *Young Man Luther: a study in psychoanalysis and history*
- 31. Lucien Febvre: *Combat pour l'histoire*
- 32. John Kenneth Galbraith: *The affluent society*
- 33. Erving Goffman: *The presentation of self in everyday life*
- 34. Arthur Koestler i Richard Crossman (eds.): *The god that failed: six studies in communism*
- 35. Primo Levi: *Se questo è un uomo*
- 36. Claude Lévi-Strauss: *Tristes tropiques*
- 37. Czeslaw Milosz: *Zniewolony umysł*
- 38. Boris Pasternak: *Doctor Zhivago*
- 39. David Riesman: *The lonely crowd*
- 40. Herbert Simon: *Models of man, social and rational*

- 41. C. P. Snow: *The two cultures and the scientific revolution*
- 42. Leo Strauss: *Natural right and history*
- 43. J. L. Talmon: *The origins of totalitarian democracy*
- 44. A. J. P. Taylor: *The struggle for mastery in Europe*
- 45. Arnold Toynbee: *A study of history*
- 46. Karl Wittfogel: *Oriental despotism: a comparative study of total power*
- 47. Ludwig Wittgenstein: *Philosophische Untersuchungen*

Llibres dels anys seixanta

- 48. Hannah Arendt: *Eichmann in Jerusalem: a report on the banality of evil*
- 49. Daniel Bell: *The end of ideology*
- 50. Isaiah Berlin: *Four essays on liberty*
  51. Albert Camus: *Carnets*
- 52. Elias Canetti: *Masse und Macht*
- 53. Robert Dahl: *Who governs? Democracy and power in an American city*
- 54. Mary Douglas: *Purity and danger*
- 55. Erik Erikson: *Gandhi's truth: on the origins of militant nonviolence*
- 56. Michel Foucault: *Histoire de la folie à l'âge classique*
- 57. Milton Friedman: *Capitalism and freedom*
- 58. Alexander Gerschenkron: *Economic backwardness in historical perspective*
- 59. Antonio Gramsci: *Quaderno del carcere*
- 60. H. L. A. Hart: *The concept of law*
- 61. Friedrich von Hayek: *Die Verfassung der Freiheit*
- 62. Jane Jacobs: *The death and life of great American cities*
- 63. Carl Gustav Jung: *Erinnerungen, Träume, Gedanken*
- 64. Thomas Kuhn: *The structure of scientific revolutions*
- 65. Emmanuel Le Roy Ladurie: *Les paysans de Languedoc*
- 66. Claude Lévi-Strauss: *Le pensée sauvage*
- 67. Konrad Lorenz: *Das sogenannte Böse*
- 68. Thomas Schelling: *The strategy of conflict*
- 69. Fritz Stern: *The politics of cultural despair*
- 70. E. P. Thompson: *The making of the English working class*

Llibres dels anys setanta

- 71. Daniel Bell: *The cultural contradictions of capitalism*
- 72. Isaiah Berlin: *Russian thinkers*
- 73. Ronald Dworkin: *Taking rights seriously*
- 74. Clifford Geertz: *The interpretation of cultures*
- 75. Albert Hirschman: *Exit, voice and loyalty*
- 76. Leszek Kolakowski: *Glowne nurty marksizmu*
- 77. Hans Küng: *Christ Sein*
- 78. Robert Nozick: *Anarchy, state and utopia*
- 79. John Rawls: *A theory of justice*
- 80. Gershom Scholem: *The messianic idea in judaism, and other essays on Jewish spirituality*
- 81. Ernst Friedrich Shumacher: *Small is beautiful*
- 82. Tibor Scitovsky: *The joyless economy*
- 83. Quentin Skinner: *The foundations of modern political thought*
- 84. Alexander Solzhenitsyn: *The Gulag archipelago*
- 85. Keith Thomas: *Religion and the decline of magic*

Llibres dels anys vuitanta i següents

- 86. Raymon Aron: *Mémoires*
- 87. Peter Berger: *The capitalist revolution: fifty propositions about property, equality and liberty*
- 88. Norberto Bobbio: *Il futuro della democrazia*
- 89. Karl Dietrich Bracher: *Die totalitäre Erfahrung*
- 90. John Eatwell, Murray Milgate i Peter Newman (eds): *The new Palgrave: the world of economics*
- 91. Ernest Gellner: *Nations and nationalism*
- 92. Vaclav Havel: *Living in truth*
- 93. Stephen Hawking: *A brief history of time*
- 94. Paul Kennedy: *The rise and fall of the great powers*
- 95. Milan Kundera: *The books of laughter and forgetting*
- 96. Primo Levi: *I sommersi e i salvati*
- 97. Roger Penrose: *The emperor's new mind: concerning computers, minds and the laws of physics*
- 98. Richard Rorty: *Philosophy and the mirror of nature*
- 99. Amartya Sen: *Resources, values and development*
- 100. Michael Walzer: *Spheres of justice*

De bibliothecis

Ampliació de l'ordinador central del Servei de Biblioteques

Aquest mes de setembre s'ha canviat l'ordinador central del Servei de Biblioteques de la UAB, que dona servei a l'aplicació VTLS. El nou model és un Hewlett-Packard HP3000 969/KS220, molt més potent que l'anterior: 2 CPU PA-RISC 7200 a 120 Mhz, 768 Mb de RAM i 14 Gb de disc, amb llicència per a 384 usuaris simultanis.

L'ordinador anterior, model HP3000 949, havia quedat petit a causa del gran creixement d'usuaris connectats, tant des del campus de la UAB com des de les altres universitats catalanes, totes interconnectades entre si, i des de la Internet en general. Finalment, l'inici del treball de catalogació cooperativa amb el *Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya* (vegeu el número anterior de BIBLIOTECA INFORMACIONS), amb les majors demandes de recursos per part del personal catalogador, havia causat una important davallada en el seu rendiment.

El nou ordinador també aporta millores a causa de la nova versió del sistema operatiu transaccional MPE/iX, que incorpora més interoperabilitat POSIX amb els altres sistemes del campus, i més elements de garantia d'alta disponibilitat.

El canvi de màquina es va fer la matinada del dia 18 de setembre.

L'ordinador antic va donar servei fins a la una de la matinada, i a les 8 del matí la nova ja estava plenament operativa, sense cap estona de parada en el servei. Des de llavors ha estat connectada sense incidències i el seu rendiment ha superat àmpliament les nostres millors expectatives.

Us hi podeu connectar amb una connexió telnet a Babel.uab.es.

La UAB acull els arxivers de les universitats espanyoles en unes jornades de treball

Els dies 24 i 25 d'octubre han tingut lloc les Terceres Jornades d'Arxivers de les Universitats Espanyoles. Organitzades conjuntament per la Universitat Autònoma de Barcelona i per la Universitat Pompeu Fabra, continuen la col·laboració iniciada en les anteriors jornades organitzades per la Universitat de Valladolid (1994) i la Universitat d'Alcalá de Henares (1995).

Els dos dies de treball van començar amb una reflexió sobre el rol de la documentació en les relacions entre l'administració i el ciutadà, a càrrec de Josep Matas, president de l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Després, les sessions es van desenvolupar seguint tres grans apartats: la presentació i discussió dels treballs realitzats pels diferents grups constituïts en la trobada anterior, la presentació de reflexions i experiències de treball de diferents arxius universitaris, i la discussió de temes de debat sobre aspectes tècnics i de la professió.

De la presentació d'experiències de treball podem destacar: el procés d'organització de l'Arxiu General de la Universitat Carlos III, i una anàlisi de la problemàtica i les perspectives de futur de l'Arxiu de la Universitat de Granada. Dos temes es van debatre amb especial interès: el perfil que ha de tenir un responsable d'arxiu universitari, presentat per la Universitat de Salamanca; i els fons que hauria d'integrar un arxiu universitari, presentat per la Universitat de Valladolid.

La presentació dels treballs fets per la Secció d'Arxius d'Universitats del Consell Internacional d'Arxius, on des d'aquest any els arxius d'universitats espanyoles hi són directament representats, va ser molt valorada pel que tenen de referència important per al desenvolupament de les nostres activitats.

En definitiva, durant aquesta tercera trobada es va continuar el necessari debat entre els professionals de la gestió dels documents i dels arxius de les universitats.

Biblioteca d'Humanitats

En números anteriors hem anat anunciant l'evolució de les obres de l'edifici de la nova Biblioteca d'Humanitats. El calendari previst des d'aquest moment fins a la data d'inauguració és el següent:

Dijous 5 de desembre de 1996

Darrer dia d'obertura de les biblioteques de Formació de Professorat i de Lletres.

Dilluns 9 de desembre de 1996

Inici del trasllat dels fons de les biblioteques de Formació de Professorat i de Lletres a l'edifici d'Humanitats. Remodelació de l'actual edifici de la Biblioteca de Lletres per hostatjar-hi totes les publicacions periòdiques d'Humanitats.

Dimarts 7 de gener de 1997

Obertura de la Biblioteca d'Humanitats.

El proper número de BIBLIOTECA INFORMACIONS serà un monogràfic dedicat a aquesta nova biblioteca.

Novetats dels projectes europeus

Els membres de la comunitat universitària de la UAB tenen ara la possibilitat d'accedir a unes quaranta revistes científiques des del seu lloc de treball. A través de l'ordinador personal connectat a la xarxa general de la UAB, l'usuari pot realitzar cerques a la base de dades referencial dels articles i, un cop feta la selecció, cridar el text complet dels articles escollits. Els únics requisits de programari són els habituals per navegar per Internet: un visualitzador de pàgines HTML, amb preferència per Netscape 1.22 o superior, i un lector de documents en format PDF, l'Acrobat reader 2.1.

Les revistes disponibles en aquest servei durant l'etapa experimental corresponen majoritàriament a títols de l'Àrea d'Econòmiques, i el període comprès és 1995 i 1996. Els editors que actualment subministren les seves revistes en format electrònic són el grup Elsevier i Kluwer Academic Publishers. El mateix Servei de Publicacions de la UAB hi participarà en fase pilot amb la revista *Anàlisi*.

El sistema desenvolupat permet gestionar el control d'usuaris, fer cerques a la base de dades bibliogràfica i accedir al servidor de textos complets. El Servei d'Informàtica de Gestió de la UAB s'ha responsabilitzat del mòdul d'estadístiques i de la implementació local, amb la intervenció de Laura Permanyer i Ferran Jorba.

L'adreça per accedir a la implementació de la UAB és:

<http://decomate.uab.es>

La responsable de la Unitat de Teledocumentació de la Biblioteca de Ciències Socials, Montserrat Rabat (m.rabat@cc.uab.es), atindrà les consultes dels usuaris sobre incidències diàries.

Informació detallada del projecte és disponible al web de difusió a l'adreça: <http://www.lse.ac.uk/decomate>

Núria Gallart
gallart@cc.uab.es

Nous serveis de la Biblioteca de Medicina als hospitals

El curs 1996/1997, la Biblioteca de Medicina als hospitals ja disposa d'ordinadors d'accés públic (OPAC) al catàleg informatitzat de les biblioteques de la UAB, a disposició dels seus usuaris, i inicia el servei de préstec automatitzat.

L'oferta d'aquests serveis bàsics és el resultat de la tasca d'automatització del catàleg, de l'adquisició de l'equipament informàtic necessari i de la instal·lació de connexions a la xarxa informàtica de la UAB a cada un d'aquests centres.

Aquest és un pas més en la línia de millora dels serveis que, en el cas de les biblioteques mixtes de l'Hospital Universitari del Mar i de l'Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol», ha avançat en altres àmbits.

A la biblioteca de l'Hospital Universitari del Mar disposem d'un equip de vídeo i d'un ordinador connectat a la xarxa de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS) per a la consulta de la base de dades Medline i per a l'accés a Internet.

A la Biblioteca de l'Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol» s'ha instal·lat la base de dades Medline a la xarxa local de l'Hospital. Des de la biblioteca hi ha dos ordinadors per a la seva consulta, un dels quals també té accés a Internet.

Rosa Pujol

La Biblioteca de Medicina als hospitals:

- Biblioteca de la Unitat Docent de Sant Pau
- Biblioteca de la Unitat Docent de la Vall d'Hebron
- Biblioteca de l'Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol»
- Biblioteca Universitària de l'Hospital del Mar

Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol»

Docència i investigació tenen en la biblioteca un pas previ obligat

La biblioteca central de l'hospital és una de les peces clau com a font d'informació per a tots els programes docents i d'investigació. Depèn de la Comissió d'Investigació i Documentació Científica de l'hospital i, a més, des del 15 d'octubre de 1993 –data de la signatura del conveni de col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) en matèria bibliotecària–, ha passat a formar part de la Biblioteca de Medicina dins de la xarxa de biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona. La signatura del conveni ha suposat una ampliació de l'horari d'atenció, un augment del fons documental i una incorporació creixent de noves tecnologies.

L'emplaçament inicial –que s'ha mantingut fins ara– està situat a la segona planta de l'hospital general. Consta d'una sala de lectura de trenta places, una àrea de dipòsit/administració i una sala de reprografia. La documentació, cada cop més abundant, i l'augment d'usuaris han fet evident la necessitat d'una ampliació, que ara s'està estudiant.

En ser inaugurada, la biblioteca disposava d'un nombre reduït de revistes i llibres. El creixement d'aquest fons ha estat continuat, de manera que actualment s'hi reben 256 publicacions periòdiques mitjançant subscripció, s'hi poden consultar 345 títols i uns 1250 llibres.

La biblioteca disposa d'un moble expositor de revistes, per facilitar la consulta ràpida de les novetats publicades en els camps de la medicina i la infermeria. A cada compartiment de l'expositor hi ha l'últim exemplar rebut de cadascuna de les 125 revistes més consultades. Aquests són els únics exemplars que es poden consultar *in situ*. La resta de números no són d'accés lliure i cal sol·licitar-los al personal de la biblioteca, mitjançant els impresos de sol·licitud corresponents.

La biblioteca ofereix un ampli ventall de serveis i especialitats multidisciplinàries

Tot el personal de l'hospital i els usuaris de ple dret de la xarxa de biblioteques de la UAB poden consultar tots els documents (llibres, revistes, vídeos, tesis...). A més, també hi ha un servei de préstec de llibres. Si a la biblioteca no es troba la informació que es necessita, hi ha diferents sistemes per aconseguir-la: si el que interessa és un llibre, mitjançant la connexió amb la xarxa informàtica de la UAB s'intenta localitzar en una de les seves biblioteques i, si cal, es demana que el facin arribar. Si no es troba, gràcies també a aquesta connexió es pot accedir a les biblioteques de la resta d'universitats catalanes i, així, informar l'usuari d'on es troba l'obra que vol. D'altra banda, els articles de revistes també es poden demanar a qualsevol altra biblioteca espanyola o de l'estranger. També hi ha l'opció de demanar els articles per fax (aquest és

un sistema més ràpid però molt més car). Les despeses del servei són a càrrec del sol·licitant, que les haurà d'abonar en el moment de recollir les fotocòpies.

També s'ofereix el servei de consulta de la base de dades Medline, la qual proporciona les referències bibliogràfiques de les revistes mèdiques més importants. Fins al mes de setembre de 1996, les consultes només es podien fer des de la biblioteca, on hi havia el lector de CD-ROM. Atesa la gran demanda d'aquest servei i per optimitzar recursos, es va decidir posar en marxa una xarxa local que permetés la consulta d'aquesta informació des d'ordinadors situats a diferents departaments i unitats de l'hospital.

Aquest projecte ja és una realitat gràcies a l'ajut per a infraestructura informàtica

que la biblioteca ha obtingut del Fons d'Investigació Sanitària (FIS) del Ministeri de Sanitat i Consum. Des del final de setembre, la xarxa és operativa i la biblioteca disposa de dos dels punts de consulta. Properament s'ampliarà amb noves terminals, situades a diversos serveis de l'hospital.

També hi ha l'opció de connectar-se en línia amb Palo Alto (Califòrnia) per a activitats de teledocumentació. La recerca bibliogràfica en CD-ROM és gratuïta, però la connexió amb Palo Alto és a càrrec de l'usuari.

La biblioteca disposa d'un servei de reprografia. La fotocopiadora està situada a la mateixa biblioteca, cosa que permet fer les fotocòpies al moment o encarregar-les. En el segon cas, les peticions se serveixen en dos o tres dies. Per utilitzar-lo directament, l'usuari ha de tenir una targeta que s'adquireix a la biblioteca. Els residents disposen d'una quantitat de fotocòpies gratuïtes per mes; totes les fotocòpies que depassin aquesta xifra han de ser abonades. Per tal de respectar les lleis del *copyright* no es permet fer fotocòpies de la totalitat o d'una part important d'un document.

La biblioteca posa a l'abast de tothom un exemplar del catàleg col·lectiu de publicacions periòdiques CDB'94, que recull informació sobre el fons de revistes de 86 biblioteques biomèdiques.

Periòdicament s'elaboren llistes de duplicats de revistes i es fan arribar als serveis. Les sol·licituds s'han de fer dins el termini indicat, per escrit i fent referència al número de publicació. La biblioteca fa arribar les peticions seguint un rigorós ordre de comanda.

Anualment es confecciona el catàleg de llibres i revistes de la biblioteca i s'envia a tots els serveis de l'hospital perquè, sense haver de desplaçar-se, tothom pugui conèixer els fons disponibles. Per oferir una informació actualitzada, s'elaboren llistes de novetats que es poden consultar a la biblioteca.

La biblioteca col·labora en l'elaboració de la memòria científica de l'hospital, mitjançant la recerca acurada i sistemàtica de tots els treballs que publiquen els facultatius cada any.

Normes de funcionament

Atesa la seva peculiaritat, hi ha unes normes de funcionament que cal respectar, malgrat que facin la consulta una mica més lenta.

Cal emplenar els fulls de sol·licitud de documentació i donar-los al personal de la biblioteca, que donarà els llibres o revistes perquè es consultin a la sala de lectura. Aquests sistema s'utilitza per evitar que les revistes es perdin, desapareguin o es col·loquin malament als prestatges. D'altra banda, permet fer estadístiques, que ajuden a saber què és el que més es consulta i, per tant, quin tipus de document cal adquirir.

Darrera fase d'informatització

La darrera fase d'informatització de la biblioteca ha permès, a més de la posada en funcionament de la xarxa local de CD-ROM, situar ordinadors a la sala de lectura per consultar el fons de la biblioteca.

Des d'aquests ordinadors es pot accedir a la consulta de la resta de biblioteques de la UAB. Amb una simple comanda, «remote», es pot conèixer el fons de la resta d'universitats catalanes, de l'Institut Químic de Sarrià, de la Biblioteca de Catalunya, etc.

La connexió a «l'autopista» de la informació Internet permet disposar d'informació molt variada provinent de qualsevol punt del món. S'hi podran consultar biblioteques dels cinc continents, o enviar i rebre missatges d'arreu. S'obrirà tot un ventall de noves possibilitats que, fet i fet, només han començat.

A aquests nous serveis se'ls ha d'afegir l'automatització del préstec, que fins ara era manual. Aquest canvi ens permetrà agilitar el procés i millorar el préstec de documents entre biblioteques de la UAB.

Previsions de futur

Properament s'ampliarà l'espai de la biblioteca i es protegirà magnèticament tota la documentació bibliogràfica, la qual cosa permetrà el lliure accés a la documentació.

Queden pendents la connexió a la xarxa de CD-ROM de la UAB, la posada en marxa d'un programa informàtic per gestionar la petició d'articles a altres centres, i l'explotació de les noves possibilitats que ofereix la connexió amb la xarxa informàtica del Servei Català de la Salut.

Connexions amb altres biblioteques hospitalàries

Al començament, la nostra biblioteca tenia poca relació amb altres centre bibliogràfics i no apareixia al catàleg de la Coordinadora de Documentació Biomèdica. Ser-hi presents, en aquest catàleg, era un objectiu important, tant per demanar documentació com per servir peticions d'articles o altres tipus de comandes.

L'any 1992 es va aconseguir la integració a la xarxa de biblioteques. Això també va ser possible en el catàleg de publicacions de 1994 (CDB'94). I, com a conseqüència, la nostra biblioteca és un dels 86 centres que queden inclosos en l'esmentada xarxa i catàleg.

Relació intercentres

No podia ser d'altra manera. També s'han establert relacions amb els centres bibliotecaris que depenen del Departament de Sanitat.

La intenció d'aquesta iniciativa ha estat aconseguir l'intercanvi total d'informació entre els diferents centres connectats per mitjans informàtics, i també possibilitar l'accés dels usuaris a la informació des de qualsevol punt de la xarxa. Tot això dirigit al personal sanitari que vulgui ampliar els seus coneixements professionals.

Carles Rodrigo Gonzalo de Liria
President de la Comissió de Biblioteca
de l'Hospital Universitari «Germans Trias i Pujol»

Internet

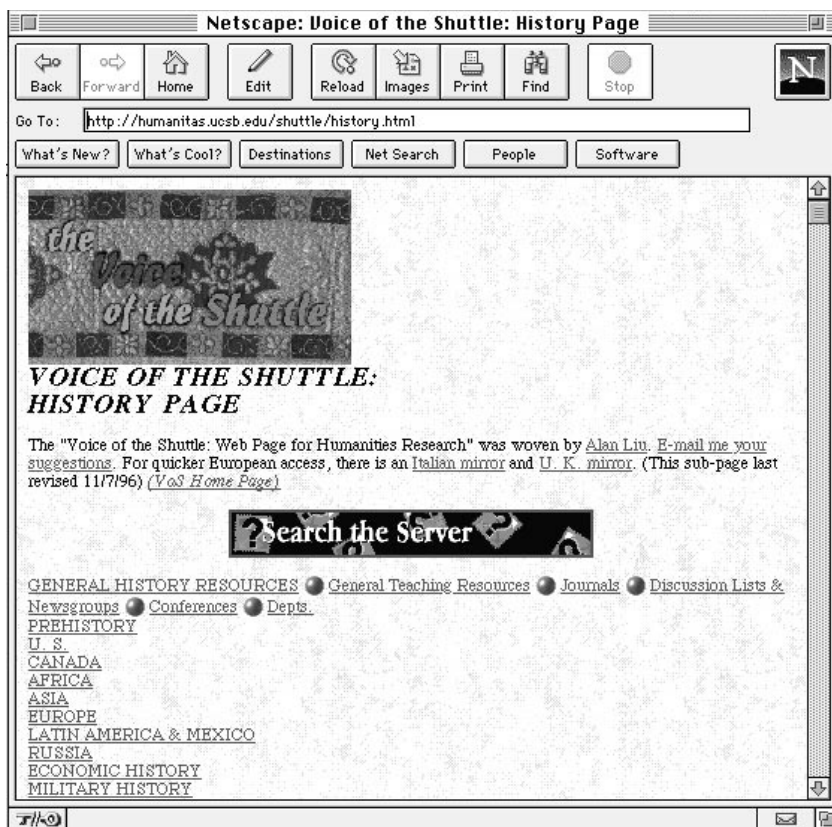
Internet para historiadores

En la actualidad ya no hay que argumentar la conveniencia de recurrir a los servicios que la red ofrece a quienes se dedican a la enseñanza o investigación de la historia. Pero subsiste cierto temor sobre la desproporción entre los esfuerzos necesarios para moverse por un espacio que se supone enmarañado y los resultados que pueden obtenerse. Las líneas que siguen están escritas con la intención de ayudar a disipar este temor facilitando el acceso a las principales direcciones de interés para los historiadores, y sugiriendo posibilidades de uso de la red.

Direcciones

Existen muchos millones de páginas en la telaraña (*web*) que constituye la red mundial, cada una con su correspondiente dirección. Moverse sin rumbo por este espacio virtual es, en el mejor de los casos, una manera agradable de perder el tiempo. Por fortuna, hay instrumentos de búsqueda. Son grandes servidores que permiten búsquedas de una cierta sofisticación, de modo parecido a las que se efectúan en cualquier biblioteca que tenga un catálogo informatizado. Alta Vista, Lycos, Magellan o Yahoo! son los nombres de algunos de ellos (sus direcciones, así como las de otros instrumentos de búsqueda y las de las páginas web que se citan, figuran en <http://pandora.uab.es/weblib/pagines/ecanales.html>).

Pero una consulta a estas enormes bases de datos no siempre resulta satisfactoria, porque el número de documentos seleccionado sigue siendo extenso, los criterios de selección no están suficientemente personalizados, la relación no permite hacernos una idea precisa del contenido de los documentos seleccionados, o por una mezcla de todo ello. Supongamos, por ejemplo, que estamos interesados en la historia de Alemania durante la época de Bismarck. Escogemos Alta Vista (inmenso servidor con más de 21 millones de páginas web) y preguntamos por *bismarck+german** (documentos que contengan la palabra Bismarck y cualquier palabra que empiece por *german*). Obtenemos una relación de 18 direcciones, que en su mayoría poco tienen que ver con la historia de Alemania en la época de Bismarck.

Probamos de nuevo, ahora con *german*+history+nineteen**, y el resultado es igualmente decepcionante: únicamente cuatro direcciones, sin interés para el tema, cuando sabemos de la existencia de páginas que sí lo tienen. Si repitiésemos la experiencia con Napoleón, nos veríamos inundados de direcciones, en su mayoría juegos de guerra o charlas de aficionados sobre Napoleón y la importancia de los grandes personajes.

Por ello resultan más útiles directorios específicos de historia, como el K-12 (enfocado hacia la enseñanza), el índice de historia de la universidad de Kansas o las páginas de historia del English Server y de la Voice of the Shuttle. El inglés es, como podemos ver a través de estos ejemplos, el idioma casi exclusivo. Aquí ya empezamos a movernos en un terreno más preciso, en el que las largas relaciones de direcciones que aparecen suelen estar ordenadas de manera temática o cronológica y acompañarse de una breve indicación del contenido de cada uno de los títulos. Pero siguen siendo meros listados. Muy válidos, porque nos dan un panorama general, aunque tan sólo un paso intermedio hacia la obtención de material de primera mano, y además lentos de capturar en nuestras pantallas, debido a su extensión.

Para poder entrar en contacto directo con archivos que contengan información propia, y no únicamente enlaces con otras páginas, necesitamos bajar a un nivel inferior, el de las páginas web dedicadas a tal o cual tema concreto (1492, la Comuna de París o la Primera Guerra Mundial, por poner varios ejemplos). A él llegamos mejor a través de los servidores comentados en el párrafo precedente que mediante una búsqueda en un servidor general. Ahora ya estamos en un terreno en el que podemos apreciar la importancia que tiene este ejercicio de navegación por el espacio virtual. Disponemos, si tal es nuestro deseo, de una colección de materiales básicos

de Inglaterra durante en siglo XIX, que incluye unas espléndidas páginas sobre la cultura, la historia y la literatura de la época victoriana (*Victorian Web*), el hambre irlandesa de la década de 1840 (*Great Famine*), un estudio de desarrollo urbano (*Wolverhampton*) y algo de prensa (*Penny Magazine*) y libros (*London Low-Life*) de época. Con perseverancia, explorando los enlaces que ofrecen estos lugares, entre ellos las páginas personales que abundan en la red, podemos ir completando un panorama que resulta muy atractivo, pues complementa y amplía las posibilidades de las bibliotecas: folletos, literatura periódica y obras antiguas, bibliografías comentadas, guías de estudio orientadas hacia estudiantes y docentes, cronologías, censos de población, estadísticas económicas, exposiciones virtuales.

Se dispone de todo esto, en el mejor de los casos, para Estados Unidos, principalmente, y para el resto del mundo anglófono, en segundo lugar. Así, es sencillo encontrar considerables depósitos de materiales sobre la guerra de Secesión (*Selected Civil War Photographs, U.S. Civil War*) u otros aspectos de la historia norteamericana, que deberían facilitar el tratamiento de estos temas en nuestras universidades. En el otro extremo, la historia de España está prácticamente ausente, pese a meritorios intentos en torno a la guerra civil (*La Guerra Civil Española*) o el anarquismo (*Spanish Anarchism*). Pero entre medio hay riqueza suficiente para hacer atractiva la consulta de la telaraña mundial. Tanta como para recomendar la inclusión de las páginas sobre la Primera Guerra Mundial (*The World War I*), o sobre el marxismo y el movimiento obrero (*The Struggle for Progress, World Labor Page, WWW left resources*), en las bibliografías al uso que reciben los estudiantes al comienzo del curso.

Y lo dicho hasta aquí no agota la oferta de Internet a los historiadores. Para no cansar, puede agruparse en los siguientes apartados: 1) Acceso libre a libros y revistas en formato electrónico. Libros, cuando no auténticas bibliotecas virtuales en rápido crecimiento, pueden encontrarse en muchos lugares de la red. ATHENA, IPL Reading Room, List of available Etext sites y The On-Line Books Page son algunos de ellos. También está creciendo el número de revistas introducidas y consultables en la red. En The World-Wide Web Virtual Library: Electronic Journals, así como en Yahoo! - Arts:Humanities:History:Journals se encuentran relaciones de las mismas; 2) Consulta de catálogos de bibliotecas y otras bases de datos. Son elementos esenciales para facilitar la investigación. Destacar, desde la perspectiva española y catalana, los siguientes lugares: Lista de Bibliotecas,

Puntos de Información Cultural, la parte del BIWE (Base Indexada de Webs Españoles) dedicada a las bibliotecas españolas y el Fons d'Història Local. Pero también interesan datos de carácter más global, como los proporcionados por el Índice de revistas de Historia Gophisto, vasto índice del contenido de docientas revistas de historia de todo el mundo, o por el Catálogo de la American Association of University Press, con sus más de cien mil títulos de editoriales universitarias estadounidenses; 3) Información de carácter académico sobre funcionamiento, planes de estudio y programas de las más diversas universidades y departamentos del mundo. Dos lugares esenciales para hacerse con esta información son el Lecture Hall de la Universidad de Texas y las WWW-pages of History Departments; 4) Y, por último, fuera de la web pero bajo el manto protector de Internet, disponemos del correo electrónico y de los grupos de discusión y distribución de noticias (como LAPEPA, dedicado a la historia contemporánea de España).

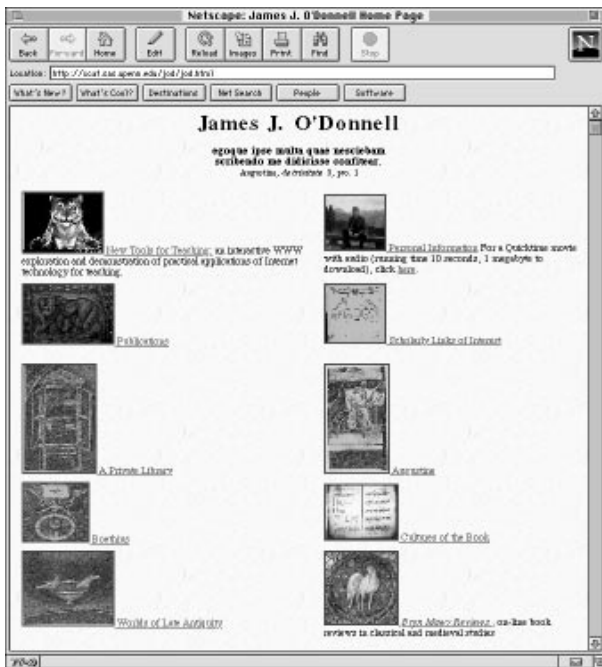
Posibilidades

Como estamos viendo, una extensa y variada oferta que abre considerables posibilidades a los historiadores (y a docentes e investigadores en general) y que permite diversos niveles de aprovechamiento:

1. Acceso pasivo a fuentes de información. Para ello hay que disponer de buenos y actualizados listados de direcciones organizados temáticamente, algo que, tal y como he indicado anteriormente, puede conseguirse con las funciones de búsqueda de los servidores generales y la exploración de los más concretos directorios de tal o cual tema de historia. El resultado de todo ello ha de ser la creación de una biblioteca personal de recursos, fácilmente gestionable desde el cuadro de funciones de cualquiera de los programas mediante los cuales se visualiza la World-Wide Web (tal como los Bookmarks de Netscape, o los Favoritos de Microsoft Internet). Ya sabemos la cantidad y variedad de tales recursos: acceso a libros, revistas, material docente, bases de datos, etc.

2. Empleo del correo electrónico y participación en grupos de discusión y de distribución de noticias. Dentro de la panoplia de recursos de Internet, éste ha sido uno de los más utilizados y alabados: permite ponerse fácilmente en contacto con otras personas, integrarse en grupos que comparten afinidades, distribuir e inquirir información en el seno de un grupo. Es obvia su importancia: agiliza la transmisión de noticias, rompe con el aislamiento de los investigadores, facilita las discusiones. Ciertamente, para mejorar la capacidad de comunicación se requiere el mínimo esfuerzo de apuntarse a una de estas listas (hay relación de las mismas en la parte de historia del servidor k-12: <http://execpc.com/dboals/hist-gen.html>, en la sección «Professional organizations and discussion lists»), o el mayor esfuerzo de crearla.

3. Integración de estas posibilidades al servicio de la docencia. Este es el uso de una mayor dimensión transformadora por su

previsible y difícilmente exagerable impacto sobre la enseñanza en todos sus niveles: comunicación más fluida entre alumnos y profesor (el correo electrónico convierte en obsoleto el rígido horario de despacho; la creación de una lista de direcciones electrónicas con los alumnos matriculados en una asignatura facilita los contactos profesor-estudiante y estudiante-profesor), ruptura del marco físico del aula como centro exclusivo de la relación entre el docente y el conjunto de los estudiantes (algo que ya están aprovechando las universidades a distancia con sus aulas virtuales), personalización del ritmo y la profundidad del estudio de acuerdo con las preferencias de los estudiantes (las asignaturas pueden incluir sistemas de autoevaluación), acceso a recursos no disponibles en el centro de enseñanza (tanto materiales como humanos: páginas web, pero también charlas con especialistas de otros lugares). El grado de empleo de tales medios variará según los recursos y el talante de los integrantes de cada centro, pero es probable que, en un corto espacio de tiempo, la ausencia de prácticas como las aquí descritas sea sentida como una seria limitación a la calidad de la enseñanza. Un paseo por la red nos muestra que, ahora mismo, todo eso es algo común en muchos centros educativos del otro lado del Atlántico. Por el momento, entre nosotros, quizá sea más realista pedir un modesto grado de integración de estos recursos: una dirección electrónica del profesor a disposición de los alumnos, una bibliografía que incluya direcciones de Internet, y la inclusión de todo ello en la red, junto con el programa de la asignatura y las orientaciones sobre el funcionamiento del curso, en forma de página personal. Esto supone la necesidad de familiarizarse con el lenguaje de edición de textos en HTML (el lenguaje de edición de la World-Wide Web, del que existen

disponibles en la misma red diversas versiones), cada vez más simplificado y automatizado en sus aspectos básicos. Ahora ya es posible. Pronto será imprescindible.

Conclusión

Si algún historiador, o cualquier otro espécimen de enseñante o investigador de humanidades o ciencias sociales, ha leído hasta aquí, debiera estar ahora tan plenamente convencido de las bondades del producto como para correr a instalarse Internet en su casa. Por lo mucho que ofrece, por la facilidad de su uso y porque, si no lo hace ahora, dentro de poco será señalado como alguien que ha perdido irremisiblemente el tren del progreso. Hablando en serio, Internet es un instrumento que ya está modificando sensiblemente, y para mejor, las prácticas en la investigación y, en especial, en la enseñanza. Y por ello conviene emplearlo. Pero ni es un fin en sí mismo (usos lúdicos al margen) ni sustituye la necesaria dedicación a los contenidos, aunque facilita el trabajo en ellos y, en cierta medida, lo reorienta. Desde esta consideración ponderada de su valor, resulta preocupante la ausencia de un mayor interés por parte de las instancias oficiales en mejorar el acceso a la red –la lentitud y los atascos en horas punta, de media mañana en adelante, pueden ser disuasorios– y en fomentar el cultivo de un campo en el que el riesgo de colonización es notorio. Porque podemos ser los últimos, sin siquiera beneficiarnos de la experiencia aprendida de la observación de los primeros.

Sugerencias de lectura: dos libros divulgativos de la revolución cibernética que se nos viene encima, el de Nicholas Nigroponte, *El mundo digital* (Barcelona: Ediciones B, 1995), y el de José B. Terceiro, *Sociedad digit@l* (Madrid: Alianza, 1996), este último escrito para el público español. Una introducción más práctica al uso y posibilidades de Internet, y además pensada para historiadores, la constituye el artículo de Ángel Martínez de Velasco, «Internet e historia contemporánea de España», *Espacio, Tiempo y Forma* (Serie Historia Contemporánea), tomo 8 (1995), p. 331-388. Pero, para comprobar qué puede hacerse con este nuevo instrumental, lo mejor es observar algunas páginas de la red. Las de James J. O'Donnell (<http://ccat.sas.upenn.edu/jod/jod.html>) y J. B. Owens (<http://www.isu.edu/owenjack>), ambos historiadores y el último especializado en temas españoles y latinoamericanos, son las más indicadas: muestran cómo organizar cursos universitarios aprovechando el entorno virtual e incluyen escritos teóricos sobre Internet como medio de educación. Quien, estando ya conectado a la red, quiera comenzar a navegar por ella pero no sepa cómo hacerlo, puede recurrir a cualquiera de las diversas guías de Internet que existen a la venta en librerías, o traerse desde la pantalla la oficial del programa de navegación que utiliza.

Recursos

Vaques boges (or) EEB

Introducció

L'encefalopatia espongiforme bovina, també coneguda per la sigla BSE-EEB, és el nom científic de la popularment denominada «malaltia de les vaques boges». Pertany al grup de les encefalopaties espongiformes transmissibles (TSE-EET), de variada incidència sobre diverses espècies animals. En el cas de l'EEB, la malaltia afecta el sistema nerviós central dels bovins.

Detectada per primera vegada el 1986 al Regne Unit, recentment, però, el 20 de març de 1996, ha tornat a ser notícia a causa de l'aparició de deu casos atípics de la malaltia de Creutzfeldt-Jakob* entre la població britànica i la difusió als mitjans de comunicació de la possible relació amb la carn de boví afectada amb l'EEB. Tanmateix, aquest lligam no ha estat establert amb total evidència científica.

Recursos Internet

Si volem conèixer la versió oficial que ha donat el ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació sobre la malaltia, podem consultar la seva pàgina:

<http://www.open.gov.uk/maff/bse/bseindxhtm>

Aquí obtindrem una cronologia des de l'any 1986 fins a l'actualitat molt exhaustiva, les mesures que s'han pres, la legislació i la bibliografia sobre el tema.

El Departament d'Agricultura dels Estats Units també ha fet una pàgina on s'expliquen totes les mesures que s'han pres respecte d'això:

<http://www.usda.gov/news/special/0159.htm>

Una extensa col·lecció de *links* la trobarem a l'adreça següent:

<http://inet.uni-c.dk/~iaotb/bse.htm>, promoguda per

Independent Agrochemical Observer (IAO) danès. Alguns d'aquests *links* han estat recollits parcialment per una adreça UAB:

<http://blues.uab.es/mgp/recursos/index.html> promoguda pel seu Mestratge de Gestió Pública.

* La malaltia de Creutzfeldt-Jakob és una malaltia degenerativa que ataca el sistema nerviós central humà i que provoca disfuncions motores, demència progressiva i degeneració de les neurones.

Fonts: <http://dairy.umd.edu/varner/bse-aph.txt>; i Weekly epidemiological record, 1996 n. 71)

Per accedir a recursos alternatius podem començar visitant una pàgina «no oficial»:

<http://www.promotion.co.il/madcow>. Heu vist alguna vaca boja? Aquí ho podem donar a conèixer omplint un formulari amb totes les dades.

També podem conèixer la posició combativa que The Vegetarian Society del Regne Unit ha pres davant la situació creada:

<http://www.veg.org/veg/Orgs/VegSocUK/Campaign/madmaff.html>

Si volem resoldre els dubtes que se'ns plantegin podem accedir a un document FAQ (Frequently Asked Questions):

<http://dairy.umd.edu/varner/bse-aph.txt> i també a altres documents annexos al directori *varner* sota el lema *Scientific Background on BSE & CJD*. Hi trobarem les preguntes i les respostes més freqüents: què és l'EEB?, quin risc de contagi hi ha per als humans?... Proporcionem també altres fonts:

<http://ss.niah.affrc.go.jp/bse/bse.html> del National Institute of Animal Health of Japan.

Disposa d'informació molt ben estructurada. Accedirem a informes NIAH, reculls de premsa, bibliografia, entre altres recursos.

<http://www.uct.ac.za/depts/microbiology/bsepage.htm> Departament de Microbiologia de la University of Cape Town.

Sud-àfrica importa carn del Regne Unit i, per tant, estan força sensibilitzats amb el tema. Tenim més punts de connexió assegurats.

<http://www.avma.org/madcow.html> American Veterinary Medical Association.

Trobarem documents preparats per l'AVMA i *links* o connexions a altres punts d'informació relacionats.

<http://w3.aces.uiuc.edu/ansci/bse/bse-site.htm> University of Illinois.

Es recull bibliografia exhaustiva d'articles apareguts el darrer any en diverses fonts. La interconnexió amb altres punts és també destacada.

<http://www.cabi.org/whatsnew/bse/bseindex.htm> Commonwealth Agricultural Bureaux

Podem accedir a la base de dades CAB Abstracts i consultar fins a tres-cents registres bibliogràfics dels darrers sis anys.

A través d'enginyers de cerca o localitzadors podem accedir a moltes pàgines web. Yahoo i Altavista són uns dels més extesos:

<http://www.yahoo.com/health/diseases'and'conditions>

Ens adreçarà a onze pàgines on només es parla de l'EEB i a més de mil pàgines on es fa referència a la malaltia.

<http://www.altavista.digital.com>

Trobarem més de mil pàgines web, i ens permetrà buscar a través de la xarxa de grups de discussió USENET.

Recursos internet: *news* i *lists*

El contacte directe amb persones interessades el podem establir connectant-nos a grups de news. No n'hi ha cap que parli exclusivament sobre EEB, però en alguns com: *rec.food.restaurants*, *sci.med.nutrition*, *sci.bio.food-*

science hi ha suficient informació. En aquest darrer, es pot consultar el document que ha fet l'Institute of Food Science & Technology, veure les diferents opinions que es donen i, per què no, també participar-hi.

Pel que fa a les llistes de discussió, n'hi ha dues que parlen com a tema exclusiu de l'EEB:

Nom llista: *BSE*

E-mail List: majordomo@info.aphis.usda.gov

E-mail Post: bse@info.aphis.usda.gov

Nom llista: *BSE-L*

E-mail List: listserv@rz.uni.karlsruhe.de

E-mail Post: bse-l@rz.uni.karlsruhe.de

Enviant un *mail* a l'adreça de la llista que digui *subscribe Nom i Cognom nom llista* podrem rebre els missatges al nostre punt de consulta.

Recursos Internet periòdics

És possible obtenir informació a través de publicacions periòdiques electròniques:

<http://www.bmj.com/bmj/bse.htm>

Accés a la revista *The British Medical Journal*, articles que s'han publicat des del 1988.

<http://www.nature.com>

Articles apareguts a la revista *Nature*

<http://www.who.ch/wer/>

Pàgina oficial de The World Health Organization, on es pot accedir a la seva revista *Weekly Epidemiological Record*.

També podem consultar premsa, i els diaris anglesos que apareixen en format electrònic són una bona font d'informació

<http://www.observer.co.uk>

The Observer

<http://www.gold.net/online>

The Guardian

<http://www.telegraph.co.uk>

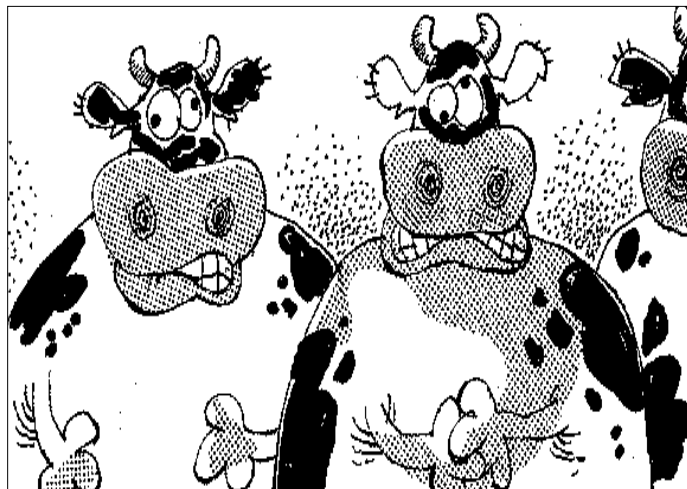
Daily Telegraph

<http://www.delphi.co.uk/innov>

The Sunday Times

Bases de dades bibliogràfiques consultables a la Biblioteca de Veterinària

Són recursos informatius on trobarem citacions bibliogràfiques amb resum. Les paraules clau per buscar són: BSE (Bovine Spongiform Encephalopathy), CJD (Creutzfeldt Jakob Diseases) i Prions diseases.

Font: *El Jueves* núm. 984 (3-9 abril), pàg. 39

CAB Abstracts

Des del 1986, en què es va donar a conèixer l'EEB, fins al final de l'any 1995, apareixen 507 referències bibliogràfiques. D'aquestes, més del 90% són recuperables únicament en aquesta base de dades. La malaltia de Creutzfeldt Jakob no és reconeguda com a tal fins al 1990 i, per tant, el nombre de referències aparegudes és poc significatiu.

FSTA

Des d'un punt de vista alimentari, trobarem 57 referències que no apareixen a cap de les altres bases de dades de la Biblioteca.

Medline

Fent la consulta des del 1990 (aparició oficial de la malaltia) fins al maig de 1996, podem trobar 200 referències. Però també localitzarem 600 referències sobre la malaltia de Creutzfeldt Jakob. La gran majoria de referències que apareixen a Medline no apareixen a cap altra base de dades de què disposa la Biblioteca. També consultable a la xarxa de CD-ROM UAB.

Current Contents: Life Sciences; Agriculture, Biology and Environmental Sciences

Des del gener fins al maig de 1996, podem trobar 125 citacions bibliogràfiques amb resum sobre aquestes malalties. La significació del Current Contents és l'actualització setmanal de les referències. Per tant, les citacions més recents només es poden recuperar a través d'aquesta base de dades.

Bases de dades bibliogràfiques consultables a la xarxa de CD-ROM de les biblioteques de la UAB

Seleccióem les dues bases de dades en les quals podem obtenir bibliografia significativa, siguin llibres o revistes, sobre el tema.

British National Bibliography

Llibres publicats al Regne Unit des del 1986. Apareixen aproximadament uns deu documents que tracten com a tema principal l'EEB.

Cronologia

Novembre de 1986	Malaltia identificada pel Central Veterinary Laboratory del Regne Unit.
5 de juny de 1987	Investigació sobre la possible transmissió. Resultats disponibles al setembre de 1988 y publicats al octubre al <i>Veterinary Record</i> . Es conclou que la malaltia requereix uns deu mesos per desenvolupar-se en ratolins.
21 d'abril de 1988	El govern britànic indica que legislarà per tal de fer obligatòria la notificació de l'EEB i per prohibir aliments amb contingut de proteïnes derivades de remugants.
14 de juny de 1988	Primera ordre sobre l'encefalopatia espongiforme bovina.
7 de juliol de 1988	Introducció de la decisió de destruir els bovins afectats.
29 de juliol de 1989	Prohibició de la CE d'exportar bovins nascuts amb anterioritat al 18 de juny de 1988.
1 d'abril de 1990	Malaltia notificada a la Comissió Europea
24 de setembre de 1990	Anunci de la transmissió dins de laboratori de l'EEB a un porc. S'anuncia la no implicació per a l'home.
14 de maig de 1992	Decisió de la Comissió Europea de prohibir el comerç comunitari d'embrions de boví sospitosos d'EEB.
20 de març de 1996	El Regne Unit anuncia que les canals dels bovins més grans de trenta mesos han d'excloure's de la cadena alimentària. Es prohibeix l'ús de la carn de mamífers com a subproductes per a alimentació animal.
16 d'abril de 1996	A partir del 29 d'abril de 1996, els animals d'edat superior als trenta mesos se sacrificaran als escorxadors, on es destruiran les seves canals. L'operació (compra) se subvencionarà amb un 70% per la CE.
30 d'abril de 1996	S'anuncia la proposta voluntària per als ramaders de fer efectiu l'ús d'un passaport que demostrï l'edat dels bovins.
23 de maig de 1996	Modificació en el còmput de l'índex de preus del mercat referits als bovins afectats.
10 de juny de 1996	Recordatori de l'obligatorietat de la destrucció dels estocs romanents de carn i subproductes derivats.

Font: <http://www.open.gov.uk/maff/bse> (Ministeri d'Agricultura, Pesca y Alimentació del Regne Unit)

Books in print plus

Llibres que són en venda als Estats Units. Apareixen aproximadament uns cinc documents sobre el tema.

Catàleg de biblioteques de la UAB

Per buscar el que hi ha a les Biblioteques de la UAB sobre l'EEB, podem consultar el Catàleg de Biblioteques buscant per matèries (s/) per trobar llibres i revistes que tractin el tema:

s/encefalopatia espongiforme bovina

o, en tot cas, cercant per paraula clau, segons l'idioma que vulguem escollir:

w/encefalopat* or encephalopat*

w/espongiform* or spongiform*

w/bovin*

Podrem igualment consultar el catàleg col·lectiu de les biblioteques universitàries de Catalunya, on localitzarem informació significativa (Vid ♠ * a MONOGRAFIES). Hi accedirem a través de dues vies:

/remote

des dels punts de consulta al catàleg de les biblioteques UAB;

Telnet atenea.upc.es

des d'un punt de connexió internet.

Revistes

Les revistes que s'han publicat sobre EEB es poden dividir en dos grups: el primer el formen les que fan una anàlisi científica del cas. Per ordre d'importància són:

- *The Veterinary Record (Journal of the British Veterinary Association)*. Edicions en anglès i castellà. En l'edició espanyola, informacions rellevants els anys 1990, 1991 y 1993. En l'edició anglesa apareixen regularment articles significatius en els anys 1995 i 1996. Des del juny de 1996 surt com a annex el BSE Briefing.
- *Veterinaria en Madrid*, any 1996. El número 34 tracta diverses facetes del tema amb bastanta profunditat.
- *Journal of the American Veterinary Medical Association (JAVMA)*, on es tracta la malaltia des d'una perspectiva molt americana. Hi trobarem articles els anys 1991, 1992 y 1994. I el grup de revistes que han tractat l'EEB des d'una perspectiva més periodística o de divulgació per a no especialistes. Entre altres:
- *Nature*, que fa un seguiment menys superficial (1995, 1996); *Science* (1996); *Mundo Ganadero*, amb notícies molt focalitzades en el vessant alimentari i comercial (1996). Finalment, cal destacar la contribució de Joaquim Baucells Ribas al *Butlletí del Col·legi Oficial de Veterinaris de la Província de Barcelona* (n. 2, 1996) i al *Boletín de ANEMBE* (n. 2 1996), on es publica un estat de la qüestió força pedagògic.

Legislació

Trobarem abundants normatives en l'àmbit comunitari:

- * Decisió 92/450/CEE a DOCE L 248 de 28.08.92 DE LA COMISSIÓ de 30 de juliol de 1992, que modifica per tercera vegada la Directriu 82/894/CEE del Consell relativa a la notificació de les malalties dels animals a la Comunitat i modifica temporalment la freqüència de la notificació de la BSE.

- * Decisió 94/381/CEE a DOCE L 172 de 7.07.94 DE LA COMISSIÓ de 27 de juny de 1994 sobre mesures de protecció contra la BSE i la utilització com a aliment de proteïnes derivades de mamífers.
- * Decisió 94/382/CEE a DOCE L 172 de 7.07.94 DE LA COMISSIÓ de 27 de juny de 1994 per la qual s'autoritzen sistemes de tractament tèrmic alternatius per a la transformació de residus de remugants, amb vista a la inactivació dels agents patògens de la BSE.
- * Decisió 94/474/CE a DOCE L 194 de 29.07.94 DE LA COMISSIÓ de 27 de juliol de 1994 per la qual s'estableixen mesures de protecció contra la BSE i es deroguen les Decisions 89/469/CEE i 90/200/CEE.
- * Decisió 94/794/CE a DOCE L 325 de 17.12.94 DE LA COMISSIÓ de 14 de desembre de 1994 que modifica la Decisió 94/474/CE per la qual s'estableixen mesures de protecció contra la BSE i es deroguen les Decisions 89/469/CEE i 90/200/CEE.
- * Decisió 95/60/CE a DOCE L 55 de 11.3.95 DE LA COMISSIÓ de 6 de març de 1995 per la qual es modifica la Decisió 94/381/CE sobre mesures de protecció contra la BSE i la utilització com a aliment de proteïnes derivades de mamífers.
- * Decisió 95/287/CE a DOCE L 181 de 1.08.95 DE LA COMISSIÓ de 18 de juliol de 1995 qu e modifica la Decisió 94/474/CE per la qual s'estableixen mesures de protecció contra la BSE i es deroguen las Decisions 89/469/CEE i 90/200/CEE.
- * Decisió 96/239/CE a DOCE L 78 de 28.03.96 DE LA COMISSIÓ de 27 de març de 1996 per la qual s'adopten determinades mesures d'emergència en matèria de protecció contra la BSE.
Consultable a la Biblioteca de Ciències Socials i al Centre de Documentació Europea de la UAB.
Hi accedirem igualment a través d'Internet:
<http://www.uv.es/cde> Centre de Documentació Europea a la Universitat de València.
També hi ha els resums de les reunions del Consell d'Agricultura, del Comitè Veterinari Permanent i dels treballs de la Comissió sobre la carn bovina, que apareixen publicats en el *Bulletin Quotidien Europe* Consultable al Centre de Documentació Europea UAB.

Monografies (ordre cronològic)

1. *Bovine spongiform encephalopathy in Great Britain: progress reports*. Londres: MAF. Dos números anuals.
2. *The Bovine Offals (prohibition) regulations 1989 Statutory instrument 1989*. Londres: HMSO, 1989
3. *Consultative Committee on Research into Spongiform Encephalopathies interim report, June 1989 («the Tyrell report»)*. Londres: MAFF, 1989. 20 p.
4. *Department of Health. Ministry of Agriculture, Fisheries and Food (1989) Report on the Working Party on Bovine Spongiform Encephalopathy (the «Southwood report»)* Londres: DOH, 1989. ISBN 1851974059
5. *Bovine spongiform encephalopathy (BSE): advisory notes for farmers* Londres: MAFF, 1990. 4 p.
6. *Bovine spongiform encephalopathy (BSE): fifth report from the House of Commons Agriculture Committee, Session 1989-90. Report and*

- proceedings of the Committee, together with minutes of evidence and appendices*. Londres: HMSO, 1990. 262 p. ISBN 0102449902
7. *Bovine spongiform encephalopathy (BSE): response of the Government to the fifth report from the House of Commons Agriculture Committee 1989-90 Session*. Londres: HMSO, 1990. ISBN 0101132824
- ♦ 8. Swanson, Janice C. *Bovine Spongiform Encephalopathy*. Beltsville: National Agricultural Library, 1990. Signatura: AIX/6
- També a:

- <http://netvet.wustl.edu/species/cows/srb91-05.txt>
9. Bastien, Frank O. (editor). *Creutzfeldt-jakob disease and other transmissible spongiform encephalopathies*. St. Louis: Mosby Year Book, 1991. ISBN 0815105177
- ♣ 10. Compans, Richard W.; Cooper, M.; etc. (editors). *Current topics in microbiology and immunology, vol. 172: Transmissible spongiform encephalopathies, scrapie, BSE and related human disorders*. Nova York: Springer-Verlag, 1991. 288 p. ISBN 0387538836
11. PRUSINER, S. ed.; COLLINGE, J. ed. *Prion Diseases of Humans and Animals*. Ellis Horwood, 1992. ISBN 0137203276
- ♦ 12. *Transmissible spongiform encephalopathies of animals* París: Office International des Epizooties, 1992. Monogràfic de la revista *Revue Scientifique et Technique OIE*. Vol. 11, núm. 2 (juny de 1992).
- Si el que volem són vaques ultramodernes, aquí en teniu un exemple:
Font: <http://www.info.fundp.ac.be/pal/txt/cows.txt> (Institut d'Informatique, Namur)
13. *Bovine spongiform encephalopathy: implications for the United States* Fort Collins: Centers for Epidemiology and Animal Health, 1993.
14. Fraser, H.; Foster, J. D. (1994) *Transmissible Spongiform Encephalopathies; proceedings of a consultation on BSE with the Scientific Veterinary Committee of the Commission of the European Communities* Brussel·les: EC document, 1993.
15. Kimberlin, Richard H. *Bovine spongiform encephalopathy (Animal production and Health papers, no. 109)*. 1993. ISBN 925103155X
- ♦ 16. Lacey, R. W. *Mad cow disease: the history of BSE in Britain*. St. Helier: Cypsela Publications, 1994. 200 p. ISBN 18995100X
17. *Spongiform Encephalopathy Advisory Committee (SEAC) Transmissible spongiform encephalopathies: a summary of present knowledge and research*. Londres: HMSO, 1994. ISBN 0112429874

- ♦ Obres disponibles a la Biblioteca de Veterinària-UAB
- ♣ Obres disponibles a les biblioteques universitàries catalanes
- 15 Obres en procés d'adquisició a la Biblioteca de Veterinària-UAB

Butlletins i diaris oficials a Internet

Dins de l'apartat de «Guies jurídiques» que la Biblioteca de Ciències Socials treu periòdicament, ens ha semblat interessant recollir els recursos que es poden trobar sobre butlletins i diaris oficials a través de la xarxa Internet. Aquesta guia, de moment impresa, es podrà consultar ben aviat dins de l'apartat de «Recursos Internet per Àrees de Coneixement» en el web que el Servei de Biblioteques de la UAB està a punt de fer públic.

Espanya

Boletín Oficial del Estado (BOE)

<http://www.boe.es>

En aquesta adreça Internet es poden consultar els sumaris dels últims tres mesos del *Boletín Oficial del Estado*. Per poder consultar el text complet cal formalitzar un contracte (<http://www.boe.es/boe/online.html>)
La Biblioteca subscriurà pròximament la connexió a través d'Internet.

Comunitats autònomes

Boletín Oficial de Aragón (BOA)

[gopher://macgopher.unizar.es:70/1D-1%3A30273%3A3Boletines%20Oficiales%20%](http://macgopher.unizar.es:70/1D-1%3A30273%3A3Boletines%20Oficiales%20%20)

Conté els sumaris dels últims mesos del *Boletín Oficial de Aragón*.

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC)

<http://www.gencat.es/diari/>

Es poden consultar els sumaris dels números del DOGC apareguts des de gener de 1996. La consulta al text complet es fa a través de subscripció, que es pot formalitzar de forma telemàtica a l'adreça indicada més amunt.

Diari Oficial de la Generalitat Valenciana (DOGV)

<http://gopher.gva.es:70/1/.dogv/.dogvc>

Conté els sumaris dels últims números del *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Altres butlletins i diaris oficials a través de:

Interbook. Servicios Interactivos

<http://www.disbumad.es>

És necessari registrar-se i aconseguir un programa d'accés específic per visualitzar-los.

Butlletins i diaris oficials de corts i parlaments

Butlletí Oficial de les Corts Valencianes (BOCV)

[gopher://gopher.gva.es:70/1/.bovcv](http://gopher.gva.es:70/1/.bovcv)

Sumaris dels últims números del *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*.

Comunitats europees

Diario Oficial de las Comunidades Europeas

* A través d'Eurobases

<telnet://eurobases.lu>

És necessari donar-se d'alta amb anterioritat. Conté les nou versions lingüístiques de Celex, la base de dades bibliogràfica SCAD i d'altres com: ABEL, INFO-92, etc.

* A través del Centre de Documentació Europea de la Universitat de València

<http://www.uv.es/cde/legislacion.html>

Conté els sumaris dels últims diaris oficials, sèrie L i C.

Vint anys de Publicacions Matemàtiques

Publicacions Matemàtiques és la revista publicada pel Departament de Matemàtiques de la UAB des del 1976. Se'n publica un volum anual, dividit en 2 números d'aproximadament dues-centes pàgines cadascun, que conté articles originals d'investigació en totes les branques de la matemàtica. Els articles sotmesos a *Publicacions Matemàtiques* passen per un procés d'avaluació en el qual intervenen matemàtics de reconegut prestigi de tot el món. La revista té uns cinquanta subscriptors i manté intercanvis amb unes dues-centes publicacions d'arreu del món.

Publicacions Matemàtiques és actualment una revista bastant coneguda per la comunitat matemàtica internacional. L'objectiu és ara anar incrementant la qualitat mitjana dels articles publicats per tal d'augmentar el nombre de subscriptors i d'intercanvis i de consolidar, per tant, el prestigi de la revista i, de retruc, de la UAB.

Joan Verdera

Consultable a la Biblioteca General, a la Biblioteca de Ciències, a la Biblioteca de Ciències Socials i a la Biblioteca Universitària de Sabadell.

CENTRES DOCUMENTALS PER A LA RECERCA I LA PRODUCCIÓ EN COMUNICACIÓ: LES TRANSFORMACIONS TECNOLÒGIQUES

ACTE DEL XXV ANIVERSARI DE LA FACULTAT
12 i 13 DE DESEMBRE DE 1996

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA COMUNICACIÓ DE LA UAB

COMITÈ ORGANITZADOR

Coordinadora: Dra. Teresa Velázquez, professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació
Dra. Eulàlia Fuentes, professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació
Sr. Joan Gómez Escofet, director del Servei de Biblioteques de la UAB
Sra. Esther Martí, administradora de Centre de Ciències de la Comunicació
Sra. M. José Borrás, cap de l'Hemeroteca General de la UAB
Sra. M. Antònia Galceran, cap de la Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB

INFORMACIÓ

Lloc: Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Ciències de la Comunicació
Edifici I
Campus de Bellaterra
08193 Bellaterra (Barcelona)
Tel.: (34 3) 581 19 45 (Deganat)
Fax: (34 3) 581 25 66 (Deganat)

En el marc de les activitats programades per celebrar el XXV Aniversari de la creació de la nostra facultat, hem volgut subratllar la centralitat de la recerca en la consolidació científica dels estudis de comunicació. El nostre centre, en aquests vint-i-cinc anys, ha fet un gran esforç i ha fomentat el creixement dels seus serveis i fons documentals per a la recerca, la docència i la producció.

Actualment, la Biblioteca disposa de 45.380 llibres, 1100 títols de revistes especialitzades, i 7086 documents audiovisuals i gràfics. Pel seu volum, per la qualitat i l'especificitat de la col·lecció que hem format al llarg d'aquests anys, per la pluralitat d'escoles i llengües del seu fons, podem afirmar que és un dels centres més importants en l'àmbit de la comunicació, a escala internacional.

La nostra hemeroteca, que al llarg d'aquests anys s'ha convertit en l'Hemeroteca General UAB, disposa de 5600 títols de diaris i revistes d'informació general. En ella hi trobareu la col·lecció més important de premsa espanyola i internacional a Catalunya i, en el seu si, el Cedoc (Centre de Documentació de la Comunicació) aporta, també, una important col·lecció de premsa clandestina, de comunicació política i de propaganda electoral, així com anuncis i espots publicitaris.

Aquests importants fons documentals són un instrument bàsic i fonamental per als investigadors, els docents i els estudiants de la comunicació, i un capital que posem a disposició dels mitjans de comunicació i els seus professionals, que tanmateix són usuaris privilegiats dels nostres serveis documentals, en un moment en què els centres de documentació per a la producció són una eina fonamental.

En aquest sentit, hem volgut reunir els centres de documentació per a la recerca i la producció de comunicació per tal de posar en comú experiències i els desafiaments de futur en un món de transformacions tecnològiques, en el qual l'accés a la informació esdevé un bé molt preuat.

Emili Prado, degà.

Dr. Emili Prado, degà
 Dr. Miquel de Moragas, president d'honor
 Dr. Juan Manuel Blanco, coordinador de la comissió
 Dr. Armand Balsebre, representant del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat
 Dra. Teresa Velázquez, representant del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació
 Dr. Francesc Espinet, representant de les àrees interfacultatives
 Sra. M. Antonia Galceran, representant dels serveis documentals de la Facultat de Ciències de la Comunicació
 Sr. Esther Martí, administradora de Centre
 Sr. Oscar Corominas, representant dels estudiants
 Sra. Anna Arboix, representant dels estudiants

PROGRAMA

12 de desembre de 1996

MATI

9 h

Obertura i benvinguda al Congrés

Participants: Il·lm. Sr. Emili Prado, degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Il·lm. Josep Pernau, degà del Col·legi de Periodistes, Sr. Robert Rodergas, president del Gremi de Publicitaris de Catalunya, Sra. Carme Mayol, presidenta del Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, Dr. Miquel de Moragas, president d'honor de la Comissió del XXV Aniversari de la Facultat de Ciències de la Comunicació, Dra. Teresa Velázquez, coordinadora del Congrés.

9.30-11.30 h La Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB i l'Hemeroteca General UAB en els seus XXV anys

Participants: Dr. Miquel de Moragas i Spà, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació i director del Centre d'Estudis Olímpics de la UAB. «Els inicis de la Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB i l'Hemeroteca General UAB»
 Dr. Eugent Giral, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació. «Premsa clandestina, Cedoc, fanclines»
 Dr. Marcial Murciano, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació. «La recerca i la docència a partir dels serveis documentals de la Facultat en els seus vint-i-cinc anys»
 Sra. M. José Borrás, cap de l'Hemeroteca General UAB. «Els fons documentals de l'Hemeroteca General UAB»
 Sra. M. Antonia Galceran, cap de la Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB. «La Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB i el desenvolupament del seu fons documental»

Coordinació de taula: Dra. Teresa Velázquez, professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació

11.30 h

Pausa

12-14 h La Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB i l'Hemeroteca General UAB i el seu futur

Participants: Sr. Joan Gómez Escolot, director del Servei de Biblioteques de la UA. «Els serveis documentals de la UAB»
 Sr. Juan Moreo, cap de revistes de la Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB. «Els serveis electrònics de la Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB i de l'Hemeroteca General UAB»
 Sr. Miquel Espinet i Sr. Antoni Ubach, arquitectes. «El nou edifici de la Biblioteca i l'Hemeroteca General de la UAB»
 Dra. M. José Recoder. «Els serveis documentals com a eines de treball per a la docència i la recerca: present i futur»

Coordinació de taula: Dr. Francesc Espinet, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació

TARDA

16 h

Inauguració de l'hemeroteca electrònica

Acte d'inauguració: Dr. Emili Prado, degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació

16.30 h Exposició bibliogràfica: «Vint-i-cinc anys de llibres per a la docència i la recerca en comunicació»

Acte d'inauguració: Dr. Armand Balsebre, coordinador docent de la Biblioteca de Ciències de la Comunicació UAB

17 h Exposició de portades de diaris i revistes: «1971-1972, els anys fundacionals»

Acte d'inauguració: Dr. Enric Marín, coordinador docent de l'Hemeroteca General UAB

17.30 h Demostració «El sistema My News, el primer periòdic electrònic personalitzat de Europa»

Presentació: Sr. Carlos Guillem Bach, director de My News, SL

13 de desembre de 1996

MATI

9-11 h

Els centres de documentació per a la recerca en comunicació

Participants: Dr. Daniel Jones, coordinador del Servei de documentació del Cedoc. «El suport del Cedoc a la recerca en comunicació»

Sr. Pedro Arévalo, director de documentació de Fundesco. «Accesibilidad, recuperación y utilización de la documentación en el ciberespacio»

Sra. Lone Le Floch Andersen, Observatoire Européen de l'Audiovisuel. «Les services de l'Observatoire: le serveur Internet et la diffusion d'information concernant le secteur audiovisuel en Europe»

Dr. Josep M. Ricarte, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació i coordinador de la titulació de Publicitat «La recerca de la innovació en els nous escenaris de la comunicació publicitària»

Coordinació de taula: Dr. José Manuel Pérez Tornero, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació

11 h

Pausa

12-14 h

Centres de documentació de premsa en l'era de la comunicació electrònica

Participants: Sra. Montserrat Rius, directora de documentació de l'Avui. «De la tisora al ratolí»
 Sr. Carles Salmurri, director de documentació de La Vanguardia. «El servei de documentació de La Vanguardia: un procés en transformació»

Sra. Miren Casado, directora de documentació d'El País. «La documentació periodística: hacia el archivo digital. «El Periódico de Catalunya»

Sra. Maite Eloa, directora de documentació d'El País. «El proyecto del nuevo sistema documental para El País»

Sra. Paloma Rupérez, directora de documentació de l'Agència EFE. «La documentación en una agencia de prensa: la Agencia EFE»

Sr. Ricardo Rodriguez, director tècnic d'Europa Press. «El archivo digital para la Agencia Europa Press. Una apuesta de futuro»

Sr. Didier Rioux, director del servei de documentació de Le Monde. «Exemple d'exploitation d'un fonds électronique de presse. Le Monde sur CD-ROM»

Coordinació de taula: Dr. Josep Lluís Gómez Mompert, director del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació

TARDA

16-18 h

Centres de documentació audiovisuals

Participants: Sra. Alicia Conesa, directora de documentació audiovisual de TV3. «El departament de documentació de TV Catalunya: un centre multimèdia»

Sr. Fernando Pérez Puente, director del servei de documentació de TVE. «El patrimonio documental de RTVE»

Sra. Sue Malden, directora del servei audiovisual de la BBC. «How BBC Broadcast archives are organised in order to meet it's customer's needs»

Sra. Isabel Diaz Aguado, directora de l'arxiu sonor de RNE. «La documentación sonora de RNE y las nuevas tecnologías»

Coordinació de taula: Dr. José Luis Terrón, director del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat

18-19 h

Conferència de clausura: «Les transformacions en els serveis documentals dels mitjans de comunicació com a conseqüència de les innovacions tecnològiques»

Conferenciant: Dra. M. Eulàlia Fuentes, professora de la Facultat de Ciències de la Comunicació

19-19.30 h

Clausura

Sr. Joan Uriach i Marsal, president del Consell Social, i Dra. Teresa Velázquez, coordinadora del Congrés.

Del 15 de novembre al 15 de desembre serà consultable la pàgina web del Congrés: <http://www.bib.uab.es/lapagina.htm>. El programa del Congrés es trobarà en català, castellà, anglès i francès en la pàgina web.

Durant les sessions del congrés, hi haurà traducció assistida en anglès i francès.

Traductora: Sra. Carmina Crusafont